

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ОБЛАСНИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

**ТРАДИЦІЙНА КУЛЬТУРА
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ:
ВИКЛИКИ ВІЙНИ**

Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю

17 – 18 червня 2022 року

Харків
Друкарня Мадрид
2022

Редакційна колегія:

В. О. Лагутіна – директор Обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва, кандидат архітектури;

О. Г. Бугайченко – завідувач відділу дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій Обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва;

Н. М. Роман – кандидат педагогічних наук, доцент, член Харківського обласного відділення Національної всеукраїнської музичної спілки

Традиційна культура в умовах глобалізації: виклики війни.

Т65 Матеріали науково-практичної конференції (17 – 18 червня 2022 року). Харків : Друкарня Мадрид. 2022. 268 с.
ISBN 978-617-8254-09-4

Матеріали, запропоновані в даному виданні, були оприлюднені в ході проведення науково-практичної конференції з міжнародною участю «Традиційна культура в умовах глобалізації: виклики війни» 17 – 18 червня 2022 року. У конференції взяли участь українські вчені, які під час воєнних дій знаходилися в Україні, а також ті, які з причин безпеки опинилися в країнах Європи, а саме: у Великобританії, Бельгії, Канаді, Німеччині, Польщі. До роботи конференції також долучилися дослідники з Китаю та Молдови.

У ході наукової дискусії були обговорені проблеми пошуку шляхів збереження традиційної культури, охорони шедеврів мистецтва від загрози знищення й конфіскації в умовах війни, роль традиційної культури в подоланні кризи національної ідентичності на тлі розвитку мультикультурності й агресивної культурної інтервенції. У доповідях краєзнавців, етнологів, фольклористів, мистецтвознавців та педагогів розкриті особливості інкультурації як процесу залучення до традиційної культури в умовах зростання міграції й поліетнічності суспільства через виклики війни.

У процесі роботи конференції також дискутувалися питання архітектури ревіталізації національної культурної спадщини та вивчення волонтерських ініціатив щодо захисту культурних цінностей, узагальнені механізми передачі народних традицій патріотизму, героїзму і незламності українського народу, підкреслено роль і значення Іт-технологій у класифікації, синтезі та збереженні зразків традиційної культури в умовах війни.

Для широкого кола науковців, практиків, а також усіх тих, хто цікавиться перспективами дослідження й розвитку нематеріальної культурної спадщини на локальному рівні та досліджує актуальні тенденції розвитку традиційної культури в умовах глобалізації.

УДК 008(062.552)

Адреса редакційної колегії: 61002, Україна, м. Харків, вул. Пушкінська, 62.
Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва. Тел.+380 (57)7251236

Леся ПОРЯДЧЕНКО
кандидат педагогічних наук,
доцент, магістрант
Національної академії
керівних кадрів культури і мистецтв
м. Київ

ВТІЛЕННЯ ІДЕЙ ПАТРІОТИЗМУ, ГЕРОЇЗМУ, НЕЗЛАМНОСТІ НАРОДУ У ВЗАЄМОДІЇ РЕЖИСЕРА, АКТОРА, ГЛЯДАЧА

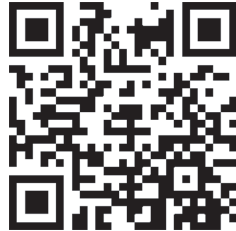
Із початку військової агресії РФ проти України гостро постала проблема мистецької підтримки її народонаселення та воїнів-захисників, які боронять кордони нашої держави від рашистських загарбників. Ранком 24 лютого 2022 року мирне населення України прокинулося в іншій реальності. Ось уже понад 100 днів від вибухів бомб та снарядів потерпають мирні українці, які до цього часу не сподівалися на такий розвиток подій. Щодня матері, батьки і сестри втрачають близько 100 кращих синів і доньок своєї батьківщини, які стали на боротьбу території та кордонів рідної землі. Ця ситуація неабияк вплинула на психологічний стан як всього населення України, так і на її воїнів-захисників, які всіма силами боронять незалежність рідної держави. Активну участь у підготовці та втіленні ідей патріотизму і незламності нашого народу взяли учасники проекту «Мистецький спецназ» на чолі з його ініціатором та організатором – поетесою, громадською діячкою, авторкою десятка поетичних збірок, заслуженою працівницею культури України, головою всеукраїнського ГО «Поступ жінок-мироносець Зоєю Володимирівною Ружин. Так, вихованці Зразкового театру пісні «Ладоньки» Центру позашкільної роботи Святошинського району м. Києва на чолі з художнім керівником – заслуженим діячем мистецтв України, доктором культурології Світланою Миколаївною Садовенко, з перших днів повномасштабної війни беруть активну участь у підтримці воїнів на передовій патріотичними піснями, віршами, малюнками, іншою дитячою творчістю.

За часи війни Зоєю Ружин було написано понад 200 поетичних творів, присвячених незламності українського народу, підтримці духу наших воїнів на шляху до великої Перемоги. Ці вірші були покладені на музику. З творчих здобутків проекту «Мистецький спецназ» слід відмітити низку патріотичних пісень, автором музики яких є Світлана Садовенко. Серед них: «За перемогу!», «Привид

Києва», «Ярило – янгол України», «До миру висот», «Весна Перемоги!», «А я – українка!» та багаті інших, які за часи війни стали вже хітами, що підтримують дух незламності всього українського народу.

Важливе місце в підтримці бойового духу народу України, та воїнів-захисників стала поезія Зої Ружин, яку під керівництвом художнього керівника Театру пісні «Ладоньки» Світлани Садовенко читали його учасники, а саме: Оксана Гуменюк, Ілля Мицай, Гордій Москаленко, Христина та Дарина Похилінські, Едуард Порядченко. Вихованцями були прочитані такі вірші, як: «Сонячна держава», «Стіна нерушима», «За Перемогу, за волю народу», «Слава Богу за все!», «За Перемогу в ім'я України», «Діти дуже хочуть щастя Україні», «Я люблю Україну!».

Під час підготовки відео виступів дітей, важливого значення набувало втілення режисерського задуму. Так, якщо режисер спрямує гру маленького читача на відповідну емоційну ретрансляцію патріотичного настрою та застосує візуальні ефекти висвітлення продекларованого, шляхом використання відеоряду позаду виконавця, то у глядача поглибитись сприймання художнього змісту твору. Патріотична ефективність такого відео зростає в декілька разів. Глядач зможе не лише почути і емоційно відчувати характер передачі тексту, але й візуально стати співучасником даного проекту. Вплив на всі емоційні сфери глядача сприятиме посиленню позитивних ефектів втілення режисерського задуму художнього твору, що ми можемо спостерігати у відео.

Режисер використав візуальні ефекти створення присутності під час причитування вірша Зої Ружин «За перемогу в ім'я України» вихованцем Зразкового вокального колективу театру пісні «Ладоньки», учасником проекту «Мистецький спецназ» Едуардом Порядченком. У наведеному відео глядачі можуть не лише прослухати поетичні слова вірша, відчувати енергетику емоцій актора, але й візуально побачити ті події, про які йде мова у творі. Це сприяє кращому сприйманню змісту та відповідній емоційній реакції глядача. Позитивним результатом такого поєднання була значна кількість схвальних відгуків від глядачів України в Інтернет-просторі, воїнів-захисників на передовій та представників інших держав, які висловлюють свою підтримку Україні.

Важливе місце у формуванні патріотичної свідомості народу має «Балада про волю», написана і покладена на музику Світланою

Садовенко. У творі оспівується прагнення українського суспільства до волі, свободи та незалежності рідної землі. В процесі творчої роботи над баладою також було використано візуальні ефекти, які допомагали кращому сприйняттю сюжетної лінії. Відтак, не лише художнє декламування балади Едіком Порядченком, підсилене емоційною складовою, сприяли реалізації творчого режисерського задуму, але й долучені відеокадри патріотичного змісту розкривали зміст представленої балади.

Отже, втілення ідей патріотизму, героїзму, незламності народу у взаємодії режисера, актора, глядача через симбіоз різних видів мистецтва сприяє підтримці українського волелюбного духу та національній єдності.

ЗМІСТ

Наталія АКІМОВА ВОЛОНТЕРСТВО ЗА ПОКЛИКОМ СЕРЦЯ. ІСТОРІЯ ВОЛОНТЕРСЬКОГО РУХУ У КЗ «ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ №1 ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ».....	3
Наталія АКСЬОНОВА РОЛЬ ГАСТРОСПАДЩИНИ В ПОДОЛАННІ КРИЗИ ІДЕНТИЧНОСТІ....	7
Чжоу АНЬ КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА: ЗБЕРЕЖЕННЯ І ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ЗАСОБАМИ ІКТ	9
Світлана БАКАЙ ПРИНЦИПИ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ЯК ЕЛЕМЕНТ ТРАДИЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В СПАДЩИНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ (ДО 300-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Г.С. СКОВОРОДИ).....	11
Оксана БУГАЙЧЕНКО ДЕМОНОЛОГІЯ В УЯВЛЕННЯХ УКРАЇНЦІВ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЕКСПЕДИЦІЙ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ЦЕНТРУ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ 90-Х РР. ХХ СТ.).....	18
Лілія ГОЛОВАШКІНА ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ НАРОДНОГО АНСАМБЛЮ «РІДНА ПІСНЯ» В УМОВАХ ВІЙНИ	25
Тетяна ГРУЗЕВИЧ СУЧАСНИЙ СТАН ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВИХОВАНОСТІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	27
Марина ДАВИДОВА ХУДОЖНІ ПРОМИСЛИ ЯК СКЛАДОВА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.....	29
Ольга ДЕНИСЕНКО МИСТЕЦЬКИЙ ЩОДЕННИК ВІЙНИ. ОНЛАЙН-ПРОГРАМИ ХАРКІВСЬКОГО ХУДОЖНЬОГО МУЗЕЮ	36
Світлана ДОЦЕНКО, Олександра ХОЛТОВІНА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗРАЗКІВ ТРАДИЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	39
Василь ЖУКОВ ІСТОРИЧНИЙ ПОГЛЯД ТА СУЧАСНИЙ АСПЕКТ НА РОЗВИТОК БАЛАЛАЙКИ В УКРАЇНІ	42

Ольга ЗАВЕРЮЩЕНКО	
ПАРНІСТЬ ПРЕДМЕТІВ ЗА ВЕСІЛЬНИМ СТОЛОМ ЯК ЗАПОРУКА УСПІХУ УКРАЇНСЬКОГО ВЕСІЛЛЯ.....	46
Іван ЗАГРІЙЧУК	
ГРОМАДЯНСЬКА ІСТОРІЯ ЯК ТРАДИЦІЯ.....	52
Олена ЗІНЕНКО	
РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ НАСТРОЇВ ГРОМАДСЬКОСТІ В МЕДІА ЗАСОБАМИ ПОПУЛЯРНОЇ КУЛЬТУРИ.....	58
Алла КАЧУР	
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДІЯЛЬНОСТІ СУМСЬКОГО ОБЛАСНОГО ХУДОЖНЬОГО МУЗЕЮ ІМ. НИКАНОРА ОНАЦЬКОГО В НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ.....	69
Микола КОЗЛОВЕЦЬ	
ТРАДИЦІЙНА КУЛЬТУРА УКРАЇНЦІВ ЯК ДУХОВНО-МЕНТАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН	72
Вадим КОЛОСОК	
ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ МИСТЕЦЬКИЙ ПРОЄКТ «КОЛЯДА-ТРИБ'ЮТ» ЯК ПРИКЛАД НАЦІОНАЛЬНОГО ПАТРІОТИЗМУ ТА СПОСІБ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ.....	78
Людмила КОНЄВА	
РОЛЬ ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ У МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ ПІД ЧАС ВІЙНИ	82
Дарина КОСИЧЕНКО	
РЕЦЕПЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ФОРМАТІВ ЕКСПОНУВАННЯ У ХАРКІВСЬКОМУ МИСТЕЦЬКОМУ ОНЛАЙН-ПРОСТОРІ.....	85
Михайло КРАСИКОВ	
ЧИ МОЖЕ ВИШИВАНКА БУТИ ОБЕРЕГОМ ВОЇНА?	88
Олександр КРИШТАЛЬ	
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕАТРАЛЬНОГО ЗВУКОРЕЖИСЕРА В УМОВАХ ВІЙНИ	97
Катерина КУРДІНОВСЬКА, Юлія ЛУЗАН	
ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ТРАДИЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ 2022 РОКУ НА ПРИКЛАДІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	102
Сергій ЛУЦЬ	
СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ЮВЕЛІРНОГО АРТ-РИНКУ В УКРАЇНІ.....	105

Людмила МАЗІНА ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З УЧНЯМИ ДИТЯЧИХ МУЗИЧНИХ ШКІЛ ЯКІ ВИЇХАЛИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	109
Валентина МІРОШНІЧЕНКО ВИХОВНА РОБОТА ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.	111
Mariana MISCHEVCA MUSEUMS FROM THE REPUBLIC OF MOLDOVA STANDS FOR UKRAINE	113
Оксана МКРТЧЯН ТЕХНОЛОГІЗАЦІЯ ОСВІТНОГО ПРОСТОРУ ЗДО В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	117
Лариса НОВИКОВА КОМУНІКАТИВНИЙ ДИСКУРС ЯК СПОСІБ ЗБЕРЕЖЕННЯ І ПЕРЕДАННЯ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ФОЛЬКЛОРНІЙ ТРАДИЦІЇ СЛОБІДСЬКОЇ УКРАЇНИ	119
Віра ОСАДЧА ПРО ЗБЕРЕЖЕННЯ ФОЛЬКЛОРНИХ АРХІВІВ УКРАЇНСЬКИХ ДОСЛІДНИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	127
Олена ПАВЛЮК КЕРАМІЧНА ПЛИТКА ТОВАРИСТВА БАРОНА БЕРГЕНГЕЙМА В ХАРКОВІ	130
Алла ПАНЧЕНКО МУЗЕЇ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	136
Андрій ПАРАМОНОВ БОРЩ У СЛОБІДСЬКІЙ УКРАЇНІ В ХVІІІ СТ.	142
Наталія ПЕДАН ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙСТРА БІСЕРОПЛЕТІННЯ ОРИЩЕНКО АНАСТАСІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ (НА ПРИКЛАДІ ВИСТАВКИ «МАГІЯ БІСЕРУ» КЗ «ООМЦКМ»).	147
Таміла ПЕДАН ВТІЛЕННЯ ІДЕЙ ХУДОЖНИКІВ ТА НАРОДНИХ МАЙСТРІВ ДЛЯ ПІДТРИМКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ТА КОЗАЦЬКОГО ДУХУ (НА ПРИКЛАДІ ВИСТАВОК («МУСТЕТСТВО НЕПЕРЕМОЖНЕ», «З МИСТЕЦТВОМ ДО ПЕРЕМОГИ», «НЕЗНИЩЕНИЙ КОД НАЦІЇ»	

І «ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА» КЗ «ОБЛАСНИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА»).....	150
Леся ПОРЯДЧЕНКО	
ВТІЛЕННЯ ІДЕЙ ПАТРІОТИЗМУ, ГЕРОЇЗМУ, НЕЗЛАМНОСТІ НАРОДУ У ВЗАЄМОДІЇ РЕЖИСЕРА, АКТОРА, ГЛЯДАЧА	156
Ілля РИБАЛКО	
ВПЛИВ «МІСТИЧНОГО ЕКСТАЗУ» НА ЖИТТЯ І ТВОРЧИСТЬ. АНАЛІЗ ЯВИЩА «ПЕРЕВТІЛЕННЯ» НА МАТЕРІАЛІ «БАЙОК ХАРКІВСЬКИХ» Г. СКОВОРОДИ	159
Марія РОМАН	
СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ АТРИБУТИКИ З УКРАЇНСЬКОЮ СИМВОЛІКОЮ ДЛЯ ПІДНЯТТЯ МОРАЛЬНОГО ДУХУ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	162
Наталя РОМАН	
УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ІГРАШКА ЯК ТАЛІСМАН, АМУЛЕТ ТА ОБЕРІГ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	166
Світлана САДОВЕНКО	
ВТІЛЕННЯ ІДЕЙ ГЕРОЇЧНОГО ЕПОСУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ЯК МЕХАНІЗМ ПЕРЕДАЧІ ТРАДИЦІЙ НАЦІОНАЛЬНОГО ПАТРІОТИЗМУ І МОРАЛЬНИХ ІМПЕРАТИВІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	169
Мирослава СЕМЕНОВА	
ПОРІВНЯННЯ СТАНУ ЗБЕРЕЖЕНОСТІ НАРОДНОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ ТА В БЕЛЬГІЇ ЯК РОЗВИНЕНІЙ КРАЇНІ.....	176
Ірина СЕМИКОПЕНКО	
ДІЯЛЬНІСТЬ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ОРГАНІЗАЦІЙНО- МЕТОДИЧНОГО ЦЕНТРУ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	183
Юлія СОЛОВЙОВА	
УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО В МІЖКУЛЬТУРНОМУ АСПЕКТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ СУЧАСНОГО ПОЛІЕТНІЧНОГО СОЦІУМУ... ..	186
Валентина СУШКО	
ВОЛОНТЕРСТВО ЯК УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ТРАДИЦІЯ	189
Дмитро ТРЕГУБОВ, Ірина ТРЕГУБОВА	
КУПАЛЬСЬКІ МОТИВИ ФОЛЬКЛОРНИХ СЮЖЕТІВ «СПАЛЮВАННЯ» ТА «ПОТОПЛЕННЯ» ДІВЧИНИ	193

Дмитро ТРЕГУБОВ, Ірина ТРЕГУБОВА ВІЙНА ЯК ІНСТРУМЕНТ «РУССКОЇ» ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТУ	200
Флора ТРЕГУБОВА СПІЛЬНІ ТА ВІДМІТНІ МОТИВИ АРХАЇЧНИХ НАРОДНИХ ТАНЦІВ	207
Ірина ТРУБАВІНА, Олександр ЧЕРЕДНИЧЕНКО, Кирило НЕДРЯ ОСВІТА В УМОВАХ КОНФЛІКТІВ: ШЛЯХИ ВПРОВАДЖЕННЯ В ЗАКЛАДИ ОСВІТИ УКРАЇНИ	213
Олександра ТУРИНСЬКА МИСТЕЦТВО ОН-ЛАЙН: КЛАСИФІКАЦІЯ ТА АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЕЦЬКИХ ЮТУБ-КАНАЛІВ.	217
Галина ФЕСЕНКО ІСТОРИЧНІ ПРОЄКТИ ЩОДО КУЛЬТУРИ ПАМ'ЯТІ: ДИСКУРС ЦИФРОВІЗАЦІЇ	220
Оксана ФІЛІПОВА НАВЧАННЯ ГРІ НА УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТАХ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	225
Людмила ЧАБАК ЗБЕРЕЖЕННЯ ТРАДИЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ВІД ЗАГРОЗИ ЗНИЩЕННЯ І КОНФІСКАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ	228
Марія ЧЕРНЯВСЬКА НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	231
Зореслава ШЕВЧУК ЛІТЕРАТУРНЕ ТЕРНОПІЛЛЯ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ТА ЛІНГВОКРАЄЗНАВЧИЙ АСПЕКТИ	233
Ірина ШЕГДА ДО ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ У ПРОЦЕСІ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ КОЦАРСТВА (ФАКТИ ТА АВТОРСЬКІ ВИСНОВКИ)	237
Лариса ШЕМЕТ ФОРМИ КОНЦЕРТНО ВИКОНАВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ МИТЦІВ ТА ХУДОЖНЬО-ТВОРЧИХ КОЛЕКТИВІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	240
Людмила ШЕПЕЛЬОВА РУШНИК ЯК СИМВОЛ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ	242

Наталія ШОЛУХО	
МІСТО ЯК ЛОКУС ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ: ДОСВІД УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ 2022 Р.	245
Світлана ШУМАКОВА	
СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ФОРМА СВІТОРОЗУМІННЯ І ПЕРЕТВОРЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГІЇ	247
Микола ШУТЬ	
СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ СУПРОВІД ГРОМАДЯН У БОМБОСХОВИЩАХ М. ХАРКОВА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....	250
Анатолій ЩЕРБАНЬ	
РОДИНА ШКУРПЕЛІВ – СУЧАСНІ ПРОДОВЖУВАЧІ ЗАВОДСЬКИХ ГОНЧАРНИХ ТРАДИЦІЙ В С. ОПІШНЯ	255
Олег ЯРИНЧ	
БАБУСИНА ЗАТІРКА: РОДИННІ РЕЦЕПТИ З ВОЛИНСЬКОГО ПОЛІССЯ І СЛОБОЖАНЩИНИ	257
Олег ЯЦИНА	
РАШИЗМ І УКРАЇНА	260

Наукове видання

**ТРАДИЦІЙНА КУЛЬТУРА
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ:
ВИКЛИКИ ВІЙНИ**

Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю

17 – 18 червня 2022 року

Відповідальна за випуск О. Г. Бугайченко

Редактор *Н. М. Роман*
Коректорські правки *Ю. М. Лузан*
Верстка *Ю. Г. Кончицька*
Дизайн обкладинки *М. І. Кравченко*

Адреса редакційної колегії: 61002, Україна, м. Харків, вул. Пушкінська,
62; Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва.
Тел.+380 (57) 725-12-36

Підписано до друку 25.11.2022 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк цифровий.
Гарнітура AdonisC. Ум. друк. арк. 15,69.
Наклад 12 прим. Зам. № 278

Видавець та виготовлювач:
ТОВ «ДРУКАРНЯ МАДРИД»
через ФОП Гобельовська Л. П.
61024, м. Харків, вул. Максиміліанівська, 11
Тел.: (057) 756-53-25
www.madrid.in.ua info@madrid.in.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4399 від 27.08.2012 року

